

УДК 658.330.1

Зінченко Мирослава Михайлівна

Здобувач кафедри економічної теорії

Київський національний університет будівництва і архітектури, Київ

ЗМІСТОВНО-КОНТЕКСТУАЛЬНЕ ПОЛЕ ТА ПРОБЛЕМАТИКА ВІДТВОРЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ НА РІВНІ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Анотація. Обґрунтовано необхідність відтворення інтелектуального капіталу на рівні будівельних підприємств в умовах переходу до нового інтелектуально-інформаційного етапу суспільного розвитку з домінуванням нових сучасних технологій. Досліджено вплив екзогенних та ендогенних факторів на процес формування, розвитку та відтворення інтелектуального капіталу будівельних підприємств. Проаналізовано проблематику відтворення інтелектуального капіталу будівельних підприємств і дано пропозиції щодо їх вирішення.

Ключові слова: інтелектуальний капітал; відтворення інтелектуального капіталу; будівельне підприємство; інновації; економіка знань

Постановка проблеми

Ресурсні обмеження та перехід до нового інтелектуально-інформаційного етапу суспільного розвитку з домінуванням нових сучасних технологій об'єктивно зумовлюють пріоритетне значення людського інтелектуального капіталу як каталізатора соціально-економічного розвитку, що забезпечує високі темпи економічного зростання та прогресивний соціальний розвиток. За існуючими непрямыми оцінками близько 2/3 національного багатства будь-якої країни становить людський інтелектуальний капітал. Протягом тривалого трансформаційного періоду формування потужного інтелектуального капіталу не належало, на жаль, в Україні до стратегічних державних пріоритетів, що значною мірою зумовило руйнацію базисних основ його відтворення та низьку ефективність державного регулювання цієї сфери.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Наукові роботи, присвячені проблематиці відтворення інтелектуального капіталу, можна умовно розділити на дві групи. Перша група – базові теоретичні дослідження, зокрема роботи Г. Беккера [1] і Т. Шульца [2], в яких обґрунтовано нове бачення процесів зрівноваженого попиту і пропозиції на ринку праці, закономірності поведінки економічних суб'єктів у питаннях освіти, вибору сфери докладання праці й оцінки її винагороди. В. Іноземцева, Д. Белла, О. Тоффлер, Ф. Фукуями сформулювали теоретичні підходи до дослідження постіндустріального суспільства [3].

До другої групи можна віднести роботи Т. Стюарта, який визначив важливі умови перетворення знань і навичок працівників на інтелектуальний капітал: їх поєднання зі структурним капіталом та капіталом. Праці Г. Мінцера, який сформулював формально-математичний апарат для оцінювання міри віддачі від інвестицій в людський капітал. Дослідження Р. Ємцова, С. Кноблох, Дж. Мете, які показали, що норма віддачі на інвестиції в освіту в країнах, що розвиваються, значно нижча ніж в розвинутих країнах, але зростає протягом всього періоду трансформації економічних систем. [4].

Вітчизняні дослідження таких вчених, як: Л. Антошкіна, В. Антонюк, О. Ареф'єва, О. Грішнова, В. Лич, І. Левіна, Н. Шапа, О. Сологуб, Ю. Юрченко з проблем відтворення людського капіталу й інтелектуалізації праці концентруються, здебільшого, навколо проблем узгодження попиту і пропозиції на ринках праці та освітніх послуг, тенденцій розвитку вітчизняної вищої освіти як провідної сфери формування інтелектуального капіталу, державного замовлення на підготовку кадрів та інших форм участі державних структур у процесі інтелектуалізації людського капіталу.

Мета статті

Метою статті є виявлення природи проблем відтворення інтелектуального капіталу на рівні будівельних підприємств.

Виклад основного матеріалу

Загально визнано, що інтелектуальний капітал підприємства являє собою сукупність природних здібностей, знань, практичних навичок, життєвого досвіду, а також потенціалу здоров'я та мотивації до

продуктивної трудової діяльності, яким володіє робоча сила, і активно використовує його з метою одержання певної винагороди за результати своєї праці. Проте сама по собі сукупність цих сформованих якісних ознак, що розглядається без урахування наявних та потенційних можливостей їх реалізації, відображає не стільки іманентні інтелектуальному капіталу властивості, скільки загальні риси людського потенціалу.

Динаміка і темпи переходу економіки в постіндустріальну епоху значною мірою залежить від ефективності використання результатів творчої діяльності людини. Ось чому однією з головних проблем, яка потребує постійної уваги з боку менеджменту будівельних компаній, є створення дієвої системи продукування, захисту, відтворення і використання інтелектуального капіталу. Формування та продукування інтелектуального капіталу, таким чином, виступає важливим елементом загальної системи управління комерційною діяльністю будівельного підприємства.

Внаслідок обмежень з боку недостатньо розгалуженої територіально-галузевої сфери зайнятості населення в будівництві, недосконалої структури економіки, низького рівня оплати праці або неефективної політики доходів в цілому повністю сформований людський потенціал може бути не реалізованим. Відповідний соціально-економічний простір, придатний для його безперервного продуктивного економічного руху – головна і необхідна передумова трансформації людського потенціалу в інтелектуальний капітал, спроможний здійснювати безперервний кругообіг та забезпечувати прибуток будівельним підприємствам носіям цього капіталу.

Формування людського й інтелектуального капіталу тлумачиться в сучасних дослідженнях як визначальний чинник глобальної конкурентоспроможності й добробуту суспільства. Така позиція стала науковим обґрунтуванням пріоритетності завдань державної соціально-економічної політики щодо формування сприятливих умов для накопичення людського й інтелектуального капіталу, інтелектуалізації праці, зростання масштабів й ефективності інвестицій в людський інтелектуальний капітал будівельних підприємств [5, с.41-44].

Під інтелектуальним капіталом слід розуміти продуктивну силу інформаційного технологічного способу виробництва, що виникає в результаті раціонального пізнання та формування нових знань, які забезпечують приріст авансованого капіталу та зростання граничного продукту. Такий підхід дозволяє розширити традиційну сферу дослідження інтелектуального капіталу будівельних підприємств

від внутрішньої структури мікрорівня до рівня суспільного відтворення.

Відтворення інтелектуального капіталу – багатогранний процес, який має циклічну форму та включає в себе стадії формування, використання та відновлення цього ресурсу. Відтворення інтелектуального капіталу доцільно дослідити (умовно кажучи) на нано-, мікро- та макрорівнях.

На нанорівні відтворювальна система визначається здатністю людського капіталу генерувати та використовувати знання. Логічний підхід до дослідження категорії інтелектуального капіталу на підставі аналізу взаємозв'язку понять "інтелект" – "капітал" та функціонального індивідуального обігу людського капіталу дозволяє виявити подвійну природу інтелектуального капіталу: з одного боку, як здатність людини до пізнання, тобто як процес віддзеркалення й відтворення дійсності в мисленні, результатом якого є нове знання; з іншого боку – використання нових знань і виявлених закономірностей в економічній та іншій діяльності з метою отримання інтелектуального продукту.

На мікрорівні разом із функціональним кругообігом людського капіталу слід відокремити інноваційний обіг структурного капіталу, який обумовлено якісним оновленням інформаційних технологій, удосконаленням способів організації роботи, зростанням продуктивності праці.

Таким чином, на мікрорівні траєкторія відтворення інтелектуального капіталу будівельних підприємств залежить від реалізації таких засад, як інтеграція науки й виробництва; спрямованість на створення інтелектуальних продуктів; упровадження нововведень; орієнтація на стимулювання творчої складової праці.

Відтворення інтелектуального капіталу на макрорівні спрямоване на забезпечення таких напрямів, як: поглиблення структурних трансформацій економіки з орієнтацією на високотехнологічні галузі; інвестування в будівельну галузь, яка в свою чергу забезпечує розвиток таких галузей, як: машинобудування, хімічна промисловість, енергетика, агрокомплекс та інші; фінансування інтелектуальних ресурсів на підставі перерозподілу національного доходу; розширення інвестицій у людський капітал.

Можна дослідити вплив екзогенних та ендогенних факторів на процес формування та розвитку інтелектуального капіталу. Необхідність виділення екзогенного середовища обумовлена рядом об'єктивних причин.

По-перше, глобалізація є світовою тенденцією, а тому економічні трансформації слід розглядати з урахуванням мегатрендів економічного розвитку.

По-друге, екзогенні чинники визначають зовнішні "правила гри", вплив яких, з одного боку, забезпечує можливості розвитку, з іншого – формує низку обмежень фінансового та організаційного характеру, що лімітує процес накопичення національного інтелектуального капіталу.

Розглянемо досвід постіндустріальних країн, які зрозуміли, що сьогодні тільки через знання та відтворення інтелектуального капіталу можна підвищити рівень конкурентоспроможності та забезпечити високий рівень життя населення, а особливо в будівництві. Адже за статистикою 1 будівельник створює понад 10 робочих місць в економіці країни, а це означає, що буде надходження податків, будуть працювати підприємства з вироблення будівельних матеріалів, машин, устаткування, будуть розвиватися суміжні галузі, які безпосередньо зав'язані на будівельному виробництві. Сучасні розвинуті країни перетворюються на постачальників продуктів інтелектуального виробництва на світовий ринок, решта країн – на постачальників сировини та виробничих і споживчих товарів, цим самим ще більше поглиблюється розрив економічного розвитку між країнами. На основі компаративного підходу до вивчення досвіду країн із розвинутою економікою доцільно проаналізувати систему критеріїв розвитку інтелектуального капіталу та чинників формування економіки знань (рисунок).

Порівняння країн дозволяє виявити найбільш суттєві проблеми у формуванні економіки знань в Україні. За такими показниками, як рівень освіченості дорослого населення та охоплення

вищою освітою Україна випереджає країни з високим рівнем, що відображає високий рівень розвитку людського капіталу. Приблизно на одному рівні з країнами з рівнем доходу вище середнього в Україні такі показники, як ліцензійні платежі та грошові надходження, статті в науково-технічних журналах, охоплення середньою освітою та кількість користувачів Інтернетом. Найбільш низькі оцінки були зафіксовані за показниками кількості комп'ютерів на 1000 населення, якості регуляторної політики та правового режиму. Таким чином, це підтверджує, що саме інституційне середовище є суттєвим бар'єром розвитку інтелектуального капіталу та побудови економіки знань в Україні. Позиції України в міжнародних рейтингах наведено в табл. 1.

Аналіз ендегенних факторів відтворення інтелектуального капіталу в Україні дозволяє виділити основні групи причин його неефективності.

По-перше, атомістична стратегія регулювання окремих структурних елементів інтелектуального капіталу, яка притаманна сучасній економіці, суперечить принципу холізму, а інтелектуальний капітал як система характеризується незбалансованістю його складових. У результаті можна констатувати значний рівень розбіжності між інтелектуальним потенціалом нації й інтелектуальним капіталом. Однак ефективність суспільного відтворення буде досягнута лише за умов трансформації накопиченого потенціалу в інтелектуальний капітал, оскільки високий потенціал є лише передумовою майбутнього економічного зростання, але джерелом розвитку він стає лише тоді, коли може продуктивно використовуватися.

Рисунок – Індекс економіки знань за його складовими [10]

Таблиця 1 – *Позиції України в міжнародних рейтингах*

Назва рейтингу	Рік	Позиція
Рейтинг країн світу за Індексом розвитку людського капіталу (The Human Capital Index)	2015	31 (124)
Рейтинг країн світу за Індексом глобалізації (KOF Swiss Economic Institute, The 2013 Index of Globalization)	2013	47 (187)
Рейтинг розвитку Інтернету в країнах світу у 2014 році (The Web Index 2014)	2014	46 (86)
Рейтинг країн світу за Індексом інновацій 2014 (The Global Innovation Index 2014)	2014	63 (143)

*В дужках наведена загальна кількість країн, які представлені в рейтингу Джерело: [11, с. 96]

По-друге, неефективність інвестиційних потоків та розподілу джерел фінансування інтелектуального капіталу також гальмують відтворення інтелектуального капіталу. Наприклад, відповідно до Лісабонської стратегії побудови "економіки знань" Європейського Союзу передбачається фінансування науки в обсязі не менше 3% від ВВП. Деякі країни Європи вже перевищили запланований показник, наприклад, у Швеції він складає 4% ВВП. Обсяг бюджетного фінансування науки в Україні нижчий від законодавчо встановлених норм (1,7% ВВП) і складає лише 0,4-0,5% ВВП [12]. Таке становище безпосередньо впливає на розвиток інновацій. Крім того, спрямованість інвестиційних потоків на третій технологічний уклад не дозволяє стимулювати розвиток інноваційного сектору економіки. Економіка постіндустріальних країн базується на п'ятому технологічному укладі, в основі якого – біотехнології, програмне забезпечення, нанотехнології. В економіці України домінує четвертий (45%) та третій (30%) технологічний уклад, питома вага п'ятого укладу складає менше 10% [8].

По-третє, перешкоджають ефективному накопиченню інтелектуального капіталу інституціональні "пастки", які являють собою неефективні інститути та неефективні сталі норми. Насамперед це "пастки" низької оплати праці, що призводять до спрощування аксіоми людського капіталу про високий рівень кореляції заробітків із рівнем освіти; "пастки" неефективної системи прав власності, що обумовлюють нерівність розподілу дивідендів від інтелектуального капіталу та знижують мотивацію до творчої діяльності; неефективні законодавчі норми та формальні важелі забезпечення контрактів у сфері інтелектуального капіталу, що призводять до високого рівня несумлінної конкуренції, ризиків та високих трансакційних витрат.

У новій доповіді Глобальний інноваційний індекс 2016, підготовленої експертами міжнародної

бізнес-школи Корнельського університету, було названо найбільш і найменш інноваційні країни світу.

Глобальний інноваційний індекс ґрунтується на показниках розвитку інфраструктури, інститутів, бізнесу, економіки, людського капіталу і досліджень, знань і технологій, а також творчих винаходів.

Найінноваційнішою країною визнана Швейцарія з рівнем інновацій в 66,28 балів. У трійці лідерів також – Швеція і Великобританія. Україна опинилася в рейтингу на 56 позиції з рівнем інновацій в 35,72 балів (табл. 2).

Таблиця 2 – *Інноваційний індекс країн у 2016 році [13]*

Країна	Бали	Місце
Швейцарія	66,28	1
Швеція	63,57	2
Великобританія	61,93	3
США	61,4	4
Фінляндія	59,9	5
Сінгапур	59,16	6
Ірландія	59,03	7
Данія	58,45	8
Нідерланди	58,29	9
Німеччина	57,94	10
Молдова	35,74	55
Україна	35,72	56
Бахрейн	35,48	57
Македонія	35,40	58

Для того щоб зрозуміти наскільки інвестиції та інновації на сучасному етапі розвитку будівельного підприємства в Україні впливають на відтворення інтелектуального капіталу можна прослідкувати і проаналізувати дані Служби статистики України за 2010-2016 рр., такі як: капітальні інвестиції, кількість працюючих в будівництві, ВВП виробничим методом та додана вартість в будівництві. Розрахунково визначимо капітальні інвестиції та готову продукцію на одного будівельника. Дані згрупуємо у табл. 3.

Таблиця 3 – Капітальні інвестиції та готова продукція на одного будівельника у 2010-2016 рр. в Україні

Роки		Капітальні інвестиції (млн грн)	Кількість працюючих (тис.чол)	ВВП виробничим методом та валова додана вартість в будівництві (млн.грн)	Капітальні інвестиції на одного будівельника (тис. грн)	Готова продукція на одного будівельника (тис. грн)
1	2	3	4	5	6	7
1	2010	29767,0	943,0	132351,0	31,57	140,35
2	2011	31990,8	924,5	159378,0	34,6	172,19
3	2012	40760,3	836,4	178225,0	48,73	213,09
4	2013	40796,2	841,1	167196,0	48,5	198,78
5	2014	36056,7	746,4	162551,0	48,3	217,78
6	2015	43463,7	642,1	188595,0	67,7	293,72
7	2016	44444,0	644,5	240327,0	69,0	372,87

Досліджено автором на основі джерела [14]

Наведені статистичні дані дають можливість зробити відповідні висновки про те, що: починаючи з 2010 року капітальні інвестиції в будівництво зростали, окрім 2014 року, коли почалася російська агресія проти України та анексія Криму, проте уже з 2015 року інвестування в будівельну галузь поступово хоча небагато, але збільшується. Порівнявши 2016 до 2010 року можна сказати, що капітальні інвестиції в будівництво зросли на 50%. Якщо подивитися на кількість працюючих в будівництві, то тут можна зробити висновок про те, що якраз кількість зайнятих на будівельних підприємствах зменшується, порівнюючи 2016 рік з 2010 – на 30%. Це може свідчити, що у будівництві почалася технологічна революція, яка дає можливість впроваджувати інноваційні новітні розробки, машини, устаткування, матеріали та інше, що сприяє використанню не ручної простої праці, а інтелектуально складної, яка вимагає від будівельника знань і досвіду, а також бажання працювати продуктивніше, ефективно використовуючи матеріальні, природні і розумові ресурси, при цьому не збільшуючи вартість виробленої продукції. Аналізуючи вартість виробленої продукції на одного будівельника можна сказати, що вона суттєво зросла, порівнюючи 2010 і 2016 рр. – на 118%.

Також на кількість зайнятих у будівельній галузі впливає матеріальне мотивування, тобто заробітна плата. Вона визначена згідно Листа Міністерства регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального господарства України (МІНРЕГІОН) від 03.04 2017 року №7/15-3463 «Щодо кошторисної заробітної плати при визначенні вартості будівництва». Орієнтовний розмір кошторисної заробітної плати, який доцільно враховувати з квітня 2017 року при визначенні вартості будівництва об'єктів, що споруджуються із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних

підприємств, установ та організацій, а також кредитів, наданих під державні гарантії, складає від 3590 до 5500 гривень, що відповідає середньому розряду складності робіт у будівництві 3,8 при виконанні робіт у звичайних умовах [15]. В колективних договорах будівельних підприємств всіх форм власності передбачаються різні види доплат та мотиваційні механізми.

Безумовно, здійснюючи порівняльний аналіз вартісних показників операційної діяльності будівельних підприємств за період 2010-2016 рр., необхідно визначити єдиний базис зведення до порівняння даних з урахуванням індексу інфляції, зміни облікової ставки НБУ, курсу переведення національної грошової одиниці до валют першої категорії (дол. США, євро, фунт стерлінгів, японські йєни). Це визначатиме методологічну основу подальших досліджень.

Висновки

Таким чином, динаміка і темпи переходу економіки в постіндустріальну епоху значною мірою залежатимуть від ефективності використання результатів творчої діяльності людини. Тому однією з головних проблем, яка потребує постійної уваги з боку керівництва будівельних підприємств, є створення дієвої системи продукування, захисту, відтворення і використання інтелектуального капіталу. Для цього потрібно, щоб будівельні компанії застосовували у виробничому процесі новітні наукові розробки, перебирали досвід кращих світових лідерів у будівельній галузі, навчали за власний кошт молодих спеціалістів у провідних навчальних закладах будівництва і архітектури, а після закінчення надавали робоче місце, мотивуючи молодого спеціаліста і матеріально, і соціально.

Отже, до основних проблем відтворення інтелектуального капіталу на рівні будівельних підприємств можна віднести незбалансованість його

складових, неефективність інвестиційних потоків та розподіл джерел фінансування інтелектуального капіталу, низьку оплату праці, що призводить до спростування аксіоми людського капіталу про високий рівень кореляції заробітків із рівнем освіти; "пастки" неефективної системи прав власності, що обумовлюють нерівність розподілу дивідендів від інтелектуального капіталу та знижують мотивацію до творчої діяльності; неефективні законодавчі норми та формальні важелі забезпечення контрактів у сфері інтелектуального капіталу, що призводять до високого рівня несумлінної конкуренції, ризиків та високих трансакційних витрат; квота зацікавленість роботодавців в інвестуванні коштів у підготовку високоосвічених спеціалістів та інше.

Відтворення інтелектуального капіталу в Україні загалом визначається, з одного боку,

загальноцивілізаційним вектором розвитку, який проходить у координатах глобалізації й постіндустріальних тенденцій, а з іншого боку, – трансформаційними змінами господарського механізму. Враховуючи загальноцивілізаційний вектор розвитку, слід відмітити, що в розвинутих країнах створене адекватне інституціональне середовище для ефективного відтворення інтелектуального капіталу. В Україні, навпаки, інституціональні чинники є бар'єром для всебічного розвитку інтелектуального капіталу та формування економіки знань.

Таким чином, невідкладною є потреба системного дослідження проблематики відтворення інтелектуального капіталу, а особливо інтелектуального капіталу будівельних підприємств.

Список літератури

1. Thurow L. *Investment in Human Capital* / L. Thurow. – Belmont, 1970. – 146 p.
2. Machlup F. *The Economics of Information's and Human Capital* / F. Machlup. – Princeton: Princeton University Press, 1984. – 644 p.
3. Drucker P. *Post Capitalism Society* / P. Drucker. – N. Y., 1993. – 327 p.
4. Белл Д. *Грядущее постиндустриальное общество* / Д. Белл. – М.: Academia, 1999. – 788 с.
5. Левіна І. Інституціональні умови відтворення інтелектуального капіталу // Схід. Розділ (економіка) № 7 (114) листопад-грудень 2011 р. с.41-44 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/xmlui/handle/123456789/32571>
6. Портер М. *Конкуренция* / М. Портер; [пер. с англ.]. – М.: Изд. дом "Вильямс", 2001. – 497 с.
7. Задорожний Г. В. *Интеллектономика как теоретическое основание цивилизации XXI века* / Г. В. Задорожний // *Економіка і кібернетика на початку XXI століття*. – Харків : ХНУ, 2005. – С. 52-79.
8. Чухно А. *Постіндустріальна економіка: теорія, практика та їх значення для України* / А. Чухно. – К.: Логос, 2003. – 632 с.
9. Иноземцев В. *На рубеже эпох. Экономические тенденции и их неэкономические следствия* / В. Иноземцев. – М.: Academia, 2003. – 720 с.
10. *The World Bank, knowledge for development* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://info.worldbank.org/etools/kam2/KAM_page5.asp.
11. Хусайнов Р. В. *Глобалізація інноваційної сфери економіки: фактори, стан та наслідки для України* / Р.В. Хусайнов // *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Економіка і менеджмент»*. – 2015. – Вип. 10. – С. 94–98.
12. Комітет з питань науки та освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/publish/article>
13. Названо найбільш інноваційні країни світу в 2016 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nv.ua/ukr/style/beauty/nazvano-najbilsh-innovatsijni-krajini-svitu-v-2016-rotsi-219930.html>.
14. Державна служба статистики. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
15. Лист Мінрегіонбуду від 03.04.17 р. № 7/15-3463 "Щодо кошторисної заробітної плати при визначенні вартості будівництва" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vobu.ua/ukr/documents/item/lyst-minrehionbudu-vid-030417-r-7-15-3463>.

Стаття надійшла до редколегії 14. 11. 2017

Рецензент: д-р екон. наук, проф. Г.М. Рижаківа, Київський національний університет будівництва і архітектури, Київ.

Зинченко Мирослава Михайлівна

Соискатель кафедры экономической теории

Киевский национальный университет строительства и архитектуры, Киев

СОДЕРЖАТЕЛЬНО-КОНТЕКСТУАЛЬНОЕ ПОЛЕ И ПРОБЛЕМАТИКА ВОСПРОИЗВОДСТВА ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОГО КАПИТАЛА НА УРОВНЕ СТРОИТЕЛЬНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

Аннотація. Обоснована необхідність воспроизведення інтелектуального капіталу на рівні будівельних підприємств в умовах переходу к новому інтелектуально-інформаційному етапу суспільного розвитку

с доминированием новых современных технологий. Исследовано влияние экзогенных и эндогенных факторов на процесс формирования, развития и воспроизводства интеллектуального капитала строительных предприятий. Проведен анализ проблематики воспроизводства интеллектуального капитала строительных предприятий и даны предложения по их решению.

Ключевые слова: интеллектуальный капитал; воспроизводство интеллектуального капитала; строительное предприятие; инновации; экономика знаний

Zynchenko Myroslava

Competitor of the Department of Economic Theory

Kyiv National University of Construction and Architecture, Kyiv

CONTENT-CONTEXTUAL FIELD AND PROBLEMATICS OF REPRODUCTION OF INTELLIGENT CAPITAL AT BUILDING ENTERPRISE LEVEL

Abstract. The necessity of reproduction of intellectual capital at the level of construction enterprises in the conditions of transition to a new intellectual-informational stage of social development with the domination of new modern technologies is substantiated. The influence of exogenous and endogenous factors on the process of formation, development and reproduction of intellectual capital of construction enterprises is investigated. The problems of reproduction of intellectual capital of construction enterprises are analyzed and suggestions on their solution are given.

Keywords: intellectual capital; reproduction of intellectual capital; construction enterprise; innovations; knowledge economy

References

1. Thurow, L. (1970). *Investment in Human Capital*. Belmont, 146.
2. Machlup, F. (1984). *The Economics of Information's and Human Capital*. Princeton: PrincetonUniversity Press, 644.
3. Drucker, P. (1993). *Post Capitalism Society*. N.Y., 327.
4. Bell, D. (1999). *The future post-industrial society*. Moscow, Russia: Academia, 788.
5. Levina, Ilona. (2011). *Institutional Terms of Reproduction of Intellectual Capital*. East. Section (Economy), 7 (114), 41-44 [Electronic resource]. – Access mode: <http://dspace.nbuiv.gov.ua/xmlui/handle/123456789/32571>.
6. Porter, M. (2001). *Competition*. Moscow, Russia: Izd. House Williams, 497.
7. Zadorozhny, G.V. (2005). *Intellectonomics as the Theoretical Basis of the Civilization of the 21st Century*. Economy and Cybernetics at the Beginning of the XXI Century. Kharkiv: KhNU, 52-79.
8. Chughno, A. (2003). *Post-industrial Economics: Theory, Practice and Their Importance for Ukraine*. Kyiv, Ukraine: Logos, 632.
9. Inozemtsev, V. (2003). *At the turn of the epoch. Economic tendencies and their noneconomic consequences*. Moscow, Russia: Academia, 720.
10. The World Bank, knowledge for development [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://info.worldbank.org/etools/kam2/KAM_page5.asp.
11. Khusainov, R.V. (2015). *Globalization of the innovation sphere of economy: factors, state and consequences for Ukraine*. Scientific Bulletin of the International Humanitarian University. Series "Economics and Management", 10, 94-98.
12. Committee on Science and Education [Electronic resource]. – Access mode: <http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/publication/article>.
13. *Named the most innovative countries in the world in 2016* [Electronic resource]. – Access mode: <https://nv.ua/ukr/style/beauty/nazvano-najbilsh-innovatsijni-krajini-svitu-v-2016-rotsi-219930.html>.
14. State Statistics Service. Official site. [Electronic resource]. – Mode of access: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
15. Letter from the Ministry of Regional Development of the Republic of Belarus dated 03.04.17 p. № 7 / 15-3463 "On Estimated Salary in Determining the Cost of Construction" [Electronic Resource]. – Access mode: <http://vobu.ua/ukr/documents/item/lyst-minrehionbudu-vid-030417-r-7-15-3463>

Посилання на публікацію

- APA Zynchenko, Myroslava. (2018). *Content-contextual field and problematics of reproduction of intelligent capital at building enterprise level*. Management of Development of Complex Systems, 33, 172 – 178.
- ДСТУ Зінченко М.М. Змістовно-контекстуальне поле та проблематика відтворення інтелектуального капіталу на рівні будівельних підприємств [Текст] / М.М. Зінченко // Управління розвитком складних систем. – 2018. – № 33. – С. 172 – 178.